

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svečer izveniš nedelje in praznike ter vsa po pošti prejeman na avstro-ogrsko dežele na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kder hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K, za vse druge dežele in Amerike celo leto 30 K. — Na naročbo brez letredne vspešiljave naročnine se ne oira. — Za osnanila se plačuje od petorastopne petik-vrste po 14 h, če se osnanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat, po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Depisi naj se levole frankovati. — Recepti se na vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravljalstvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 84.

Poslovne številke po 10 h.

Upravljalstvo telefon št. 85.

Žiri.

Na Gorenjskem, v rajskolepi ravnini raztezajo se vasi, katerih imena so tudi Slovincem malo poznana, dasi se izdelki pridnega ondotnega ljudstva prodajajo široko v svetu. Žiri, Dobračeva, Nova vas in Selo se imenujejo glavne naselbine, katere vse spadajo v selsko občino Žiri. Dolgo vrsto let je ugledna ta občina v naprednih rokah, in brezuspešno so butali ob njo klerikalni valovi! Tudi par novodobnih kaplanov si je na ti napredni skalini razbilo svoje butice, ali Žirovec je ostal zvest svojemu stališču! Prej kakor slej je pri volitvah glasoval za napredne kandidate; v tem pogledu je bila žirovska občina kakor zelena senošet med črniimi gozdovi naših selskih občin. Tudi Vipava je bila nekaj taka senošet, ali sedaj — razjedeno vsled nepotrebnih medsebojnih preprirov in v prepad izvabljen po tisti vešči, katera si je pridela ime kmečke nezavisnosti — so je odnesli klerikalni valovi!

Žiri pa stoji še dandanes!

Pred kratkim so vrli naši Žirovci opozarjali Slovence na se! Zgodil se je pravi čudež! V pogorju ležeče, od drugega sveta takorekno odrezane kmečke vasi so si osnovali svojo »Sokola« in zgradile so si tudi svoj Sokolski dom. Pri otvoritvi tega doma pa se je zbrala cela dolina in ko je mladi domači naraščaj telovadil, kipel je navdušenje do neba. Naj se nam pokaže na celem Slovenskem kaj enakega! Vemo, da so tudi v naših vrstah prazne glave, ki bodo vihale dolgočasne svoje nosove, češ, bila je sama veselica! Taki srakoperji niso vredni, da bi jih človek s kamnom pognal! Pa naj čivkajo, mi pa se iz srca radujemo žirovskega Sokolskega doma, ki bode brez dvojbe ostal trden stebel napredne organizacije v ti krajini Žirovski dolini!

Kako je bilo vse to mogoče? Zagledaj, ker je Žirovska dolina vedno ena in ista in ker se je napredno organizirala sama iz sebe, ne da bi se zanašala zgolj na tisto pomoč iz Ljubljane. V naših vrstah jih je obilo, ki za organizacijo stranke niti pezdirlja niso žrtvovali, kateri pa, sedeč pri bokalu vina, menijo, da so storili organizatoričen velečin, ako udrihajo s polenom po strankinem vodstvu v Ljubljani. Ali naš političen razvoj je že tako obsežen, da Ljubljana ne more več vsega storiti. Stranka se bo ojačila le tedaj, če se v vsaki pokrajini organizira sama iz

sebe, če se povsod v vsakem kraju dobe moške, ki požrtovalno organizirajo stranko v dotičnem okraju, ne da bi hoteli samo od Ljubljane živeti. Ljubljana lahko mnogo pripomore, vsega storiti pa ne more! Le omenjena lokalna organizacija je zdrava in uspešna! To se vidi v Žireh, kjer je krajina sama ob sebi organizovana, ker so se ravno dobili požrtovalni moške, kateri za svoj kraj žive in delujejo, ne iskajoč kake fantastične nezavisnosti, katera tako rada zatoni v lenariji ali pa v klerikalstvu! Čast torej vrlim Žirovcem!

Omenili pa smo že, da je Ljubljana zavezana, tudi v takih slučajih na pomoč priskočiti. Lep in ponosen je žirovski Sokolski dom, ali gotovo pa je, da presega moči naprednih žirovskih občanov! Obdržati se mora in zatorej je dolžnost Ljubljane in posebno naših denarnih zavodov, da se pri vsaki priliki spomnijo žirovskega Sokolskega doma. Pobira se obilokrat za namene, kateri niso pol toliko vredni, nego je ta dom. Spominjamo se torej Sokolskega doma v Žireh!

Obrtni vestnik.

Telefonske naprave na Kranjskem. Izredna pripravnost telefonskega občila za daljni in lokalni promet je telefonu pripomogla do hitrejša razširjenja. V vseh kulturnih državah je konstatirati velik napredek v napravi in gradbi novih telefonskih omrežij. Tako splošno kakor zlasti kupčijski promet se je oprijel tega praktičnega prometnega sredstva v obilni meri. O številnosti telefonskih naprav in gostosti telefonskih mrež po nekaterih državah z živahno razvitim prometom si v naših skromnih, zaostalih razmerah moremo komaj napraviti pravo sliko. Sicer je tudi pri nas v Avstriji napredovala gradba novih telefonskih naprav, ali kakor j v Avstriji že v navadi, rabila se je tudi v tem pogledu dvojna mera. Kakor običajno so tudi v tem vprašanju močno na slabšem naši kraji, dočim je na Češkem, Nižje Avstrijskem, Tirolskem, pa tudi v pomorskih mestih za telefonski promet v obilnejši meri poskrbljeno. In vendar se ne more reči, da ne bi se bili potrudili za telefonske naprave. So gotovi važni, življenja zmožni projekti, za katerih izvršitev se morda je dolgo vrsto let. Težave, ki zavirajo uspehe, so različne. Pred vsem so krediti, ki jih ima država na razpolago, absolutno vzeti nezadost-

ni, če se vpošteva mnogostranske želje. Enkrat mora priti do razsežnejše akcije na ta način, da se najame v te namene investicijsko posojilo. Od zahtev, ki dohajajo, se ustreza vsled tega najnujnejšim in takim, ki se jih smatra za splošnost največjega pomena, jasno je, da odločajo tudi drugi momenti, zakaj dandanes se smatra za »politicum« tudi strogo gospodarske zadeve. Poštni erar se je vrhutega postavil na stališče, da se grade le take nove proge, za katere takozvani interesente prispevajo 30% gradbenih stroškov. Razen nekaterih redkih črt, ki vežejo najvažnejše prometne točke in so nepogrešne za mednarodni promet, se od zahtev po prispevanju interesentov redno ne odneha. Zahteva, da prispevajo interesente, je silna ovira graditvi novih črt, dasi je taka zahteva sama po sebi abotna. Kako pridejo posamezniki ali tudi občine do tega, da prispevajo za državne naprave, za občila, ki so vsakomur na korist? Zakaj prispevati k napravam, glede katerih ima država monopol.

Na Kranjskem je ugodnosti, ki jih nudi telefonski promet, doslej deležna le Ljubljana, in še v Ljubljani je naprava, dasi draga, jako pomanjkljiva in defektna. Dolgo let se že dela na to, da se telefonsko omrežje napravi po Gorenjskem, in sicer tako, da bi bile telefonske postaje po vseh važnejših krajih ob progi gorenjske železnice. V večjih okrajih bi se zgradila lokalna omrežja. V takem primeru bi bilo dobiti naročniške postaje, ki omogočajo pogovore v kraju samem ter medmestne pogovore. V manjših krajih, v katerih ni računati na primerno število naročnikov, ker naprave same v lokalnem prometu ni moč izrabiti in so razdalje preneznatne, da bi se plačevala naročnina, se napravi javne govorilnice, ki posredujejo medmestne pogovore. Načrt je tak, da se privzame v omrežje tudi Tržič, ki ima vsled svoje obrtnosti velik interes na zgradbi telefona, in pa kraje, ki potrebujejo telefon vsled tujkega prometa. Vprašanje o zgraditvi telefona na Gorenjskem je toliko dozelelo, da je poštno ravnateljstvo v Trstu priporočilo zgraditev te proge trgovinskemu ministrstvu. Trgovinsko ministrstvo ima sedaj odločiti o usodi te za našo lepo Gorenjsko tako potrebne naprave. Razen gorenjske proge se projektira telefonska zveza od Idrije preko Logateca, Vrhnike, Borovnice o Ljubljano. Projekt je zlasti za Idrijo, ki je tako daleč v stran od glavnih prometnih

črt, velike važnosti; uresničenje tega projekta pa napravlja velike težave, ker zahtevanega prispevka interesentov ne more zagotoviti. Velikih industrialnih in trgovinskih podjetij ob tej progi ni, občine so v slabih finančnih razmerah, preostaja torej le rudniški erar. Morda projektu pomore do izvedbe okolnost, da je državno podjetje interesirano v prvi vrsti.

Ne le graditev telefonskih črt, ki stane seveda znatne vsote, ne napreduje pri nas. Celo privzetje krajev, preko katerih gresta medmestni črti Dunaj-Trst, v telefonsko zvezo, namerja pri nas na neverjetne težave, dasi so stroški neznatni in dasi so interesente pripravljeni položiti zahtevane prispevke. V tem pogledu pride zlasti v poštev Postojna in pa Domžale. Neverjetno je skoro, da kraj kakor Postojna pogreša telefonske zveze še dandanes. Potreben pa je telefon Postojni kakor Domžalam, o tem ne more biti dvoma. V Postojni odloča v prvi vrsti tujski promet, v Domžalah potrebe industrije z veliko mednarodno korespondenco. Odločitev, ali se Postojna in Domžale priključita medmestni telefonski progi Dunaj-Trst, je zopet v rokah trgovinskega ministra. Lokalni interesente in pa občine so storili, kar se je zahtevalo; in poštno ravnateljstvo v Trstu je obe zadevi priporočalo v ugoditev trgovinskemu ministrstvu. Upajmo, da ne doživimo to pot odklonitve pri trgovinskem ministru. Čas bi bil, da bi po treh letih tudi v slovenskih deželah izpoznali iz dejanj, da je trgovinski portfelj v rokah Čehov!

Zopet dogovori med Hrvatini in Madžari.

Budimpešta, 2. septembra. Minister Josipović pripravlja baje v imenu ogrske vlade nova pogajanja s hrvaško-srbsko koalicijo. Za posredovalca ogrske vlade je v tej stvari tudi tajnik hrvaškega ministarstva baron Škrlec. Ban Rauch je baje izjavil, da, ako bodo imela pogajanja povoljne uspehe, prepusti prav rad svoje mesto drugemu.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 2. septembra. Minister grof Andrassy izdeluje novo razdelitev volilnih okrajev, in sicer tako, da bodo v dveh tretjinah volilnih okrajev imeli Madžari več-

no. Za sedaj je šele razdeljena Sedmograška. Na Sedmograškem je sedaj 15 velikih županij, kjer imajo v 11 županijah večino Rumuni in le v štirih Madžari. Po novi razdelitvi bo imela Sedmograška le 10 županij, in sicer 5 madžarskih, 4 rumunske in 1 nemško. Cela Ogrska bo imela po novi razdelitvi 50 županij z madžarsko večino in le 15 županij, v katerih bodo imele večino nemadžarske narodnosti. In tako bi bila Madžarom zagotovljena hegemonija za vse večne čase, ako bodo s tem zadovoljne nemadžarske narodnosti.

Madžarski strah pred ruskim generalom.

Budimpešta, 2. septembra. Madžarsko časopisje silno napada poslanca Stefana Radiča, ker vodi ruskega generala in publicista Volodimirova po Hrvaškem. Ist

Ustavna Turčija.

Obletnica sultanovega vladanja.

Carigrad, 2. septembra. Povodom obletnice odkar je sultan zasedel prestol, je bil večeraj v sultanovi palači izredno slovesen sprejem. Na nagovor velikega vezirja je odgovoril sultan: »Moja največja želja je bila vedno sreča mojih narodov in napredek moje države. Z vsemi močmi hočem pospeševati blagostanje domovine ter računam pri tem na vašo pomoč.« — Pred palačo zbrane mohamedane iz Bolgarije in Krete je nagovoril sultan z okna sledeče: »Ljubi otroci! Zahvaljujem se vam za čestitke ter prošim alaha, naj bi vam ustava prinesla srečo. Razsvetljava ni bila tako sijajna kakor druga leta. Posebno se je ob Bosporu opazalo temne palače padlih ministrov in drugih visokih dostojanstvenikov.

Solun, 2. septembra. Mladoturški odbor je izdal oklice na narod glede volitev. Okrožnica pravi: »Pazite, ker gleda vsa Evropa na nas. Ako bomo zasledovali politiko edinstva in napredka, nam bo pomagala, ako pa ne, pride grozna nesreča čez deželo. Ne pahnimo dežele v nesrečo!«

Veliko poneverjenje.

Carigrad, 2. septembra. Ravnatelj državne izdelovalnice denarja in oba podravateljja so zaprli zaradi velikega poneverjenja.

Someščani!

Dne 7., 8. in 9. t. m. bivali bodo v našem mestu ljubi gostje. Snidejo se namreč z vseh strani obširnega slovanskega sveta zastopniki slovanskega tiska, da se posvetujejo o svoji strokovni in stanovski organizaciji.

Someščani!

Pokažimo jim, kako nas veseli njihov obisk, pokažimo jim in povedo naj to, ko se vrnejo k važnemu svojemu vsakdanjemu opravilu v sto in stotisoč vesteh, da so se čutili med nami kakor doma.

V čast gostom, ki gotovo postanejo znameniti oznanjevalci lepote naše domovine, razobešiti sem naročil na vseh mestnih poslopih zastave.

Someščani!

Tudi od Vas pričakujem, da na isti način izrazite radost zaradi njihovega prihoda.

V Ljubljani, 1. sept. 1908.

Župan:
Ivan Hribar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. septembra.

— Državni poslanec dr. Rybař odložil mandat? Iz Trsta nam poročajo, da je državni poslanec dr. Otokar Rybař v terek brezovjavno naznanil predsedniku državnega zbora dr. Weisskirchnerju, da je odložil svoj državnozborni mandat. Ta vest se je bliskoma raznesla po Trstu in je vzbudila povsodi veliko presenečenje. Odbor političnega društva »Edinost« je imel v terek večer sejo, katere pa se dr. Rybař ni udeležil. Odbor je sklenil z vsemi silami delovati na to, da dr. Rybař preklicuje svoj korak. Večera jutraj je šla k dr. Rybařu deputacija, obstoječa iz gospodov dr. Slavika, dr. Wilfana, dr. Mandiča in Miklaveca, da ga pregovorijo, naj obdrži svoj mandat. Govori se, da se dr. Rybař ni dal pregovoriti, vendar pa upajo odborniki političnega društva »Edinost«, da se jim bo končno le posrečilo dr. Rybařa pregovoriti, da ne bo odložil mandata. Kot prvi vzrok tega nepričakovanega koraka dr. Rybařa se navaja, da je njegova odvetniška pisarna silno trpela vsled njegove odsotnosti iz Trsta in da je to dejstvo v prvi vrsti vplivalo na dr. Rybařa, da se je odločil odložiti svoj državnozborni mandat. V drugi vrsti pa je baje njegovo odločitev v tem oziru pospešila neugodna kritika politike tržaških vidnih krogov v šolskem vprašanju po časopisih. Naj bo vzrok odločitve mandata ta ali oni, z narodnega stališča je ta korak globoko obžalovati, ker je dr. Rybař eden najdelavnejših in najsimpatičnejših slovenskih politikov, ki si je pridobil že neveljavih zaslug za narodno stvar v Trstu. Naš list je že pač večkrat kritiziral smer tržaške politike, ni pa imel namena s to kritiko zadeti poslanca dr. Rybařa, ki je gotovo v svojem položaju storil vse, kar mu je v danih razmerah bilo mogoče. Zato se nadejamo, da si bo dr. Rybař, ki ga vodi v političnem delovanju najčistejša rodoljubje, v interesu narodne stvari, ki bi brez dvoma pri tem mnogo trpela, svoj prenenagleni korak premislil ter obdržal svoj državnozborni mandat.

— Zopet uspeh klerikalnih poslancev. Minister dr. Gessmann ni zastoj intimen prijatelj naših klerikalnih poslancev. Kar more jim vse stori. Komaj je bilo ustanovljeno delavsko ministrstvo, je klerikalcem takoj izpolnil presrečno željo in kot zastopnika slovenskega prebivalstva poklical v to ministrstvo dva nemška nacionalca, vladnega svetnika Haasa in komisarja barona Schlosserja. A klerikalec še niso bili zadovoljni. Hoteli so imeti še enega zastopnika Slovencev. Tres facinut collegium so rekli in minister Gessmann jim je tudi to željo izpolnil in je kot tretjega zastopnika Slovencev poklical v svojem ministrstvu nemškega nacionalca okrajnega komisarja g. Edvarda Gruna. Čast klerikalnim poslancom!

— VIII. kongres slovenskih časnikařev v Ljubljani. »Rossijskoje občestvo turistov« v Petrogradu je prijavilo »Društvo slovenskih književnikov in časnikařev«, da se udeleži kongresa slovenskih časnikařev in posvetovanja slovenskih turistovskih društev kot delegat Mitrofan Andrejevič Romanov. Izmed Hrvatov sta se nadalje še prijavila Ivan Gršković, urednik »Obzora« v Zagrebu, in Fran Kučimić, urednik »Tršćanskega Lloydja« v Trstu. Svojo udeležbo je prijavil tudi dr. Niko Zupanić, urednik »Narodnega muzejca« v Beogradu. Vsi, ki so se prijavili, dobe legitimacije za kongres v ponedeljek 7. t. m. v Ljubljani. Kongresne znake dobe zaeno z legitimacijami. Vsak časnikař brez izjeme mora plačati kongresno pristojbino v znesku 10 K. Kdor te pristojbine ne plača, ne dobi ne legitimacije, ne znaka in se kongresa ne more udeležiti. Pristojbina se plača v ponedeljek dne 7. t. m. Časnikaře, ki niso v

Trubar je podpiral dijake kolikor je mogel, če pa sam ni imel sredstev, je pa vsaj zastavil svojo vplivno besedo.

Leta 1575. se je dogodilo zopet nekaj za Kranjsko velevažnega: Trubarjev učenec in varovanec Juri Dalmatin je s pomočjo plemenitaša Jurja Kisla, posestnika Fužin pri Ljubljani ljubljanskemu meščanu Janezu Mandelcu omogočil, da je otvoril v Ljubljani prvo tiskarnico na Kranjskem in knjigotlačnico. Iz te tiskarnice je izšlo 25 različnih tiskarskih del, takoj prvo leto četrto. Vse te knjige so zdaj tako redke, da je izvečine ohranjen samo po en izvod. Knjig je tako malo izšlo v njej, ker so jo že leta 1580. zaprli. Kajti ko je avstrijski nadvojvoda Karel izvedel, da namerava Mandelc natisniti Dalmatinovo novo biblijo, mu je leta 1580. po deželnem vicedomu kranjskem prepovedal izvrševanje tiskarstva, posebej pa še prepovedal objavo biblije, ki so jo zato morali tiskati v Wittenbergu. Leta 1581. pa so Mandelca samega pognali iz dežele, da se je odslej kot potujoč tiskar moral klatiti po Ogrskem.

S tiskarjem pa so v Ljubljano prišli tudi rezbarji, ki so v les rezali vinjete in robove za knjige, ki jih je Mandelc tiskal.

Vzlic temu, da je duša vsega evangelijskega gibanja bivala v progonstvu zunaj Kranjske, se je tukaj reformacija vendarle lepo raz-

noobenem stanovskem društvu in se nameravajo kongresa udeležiti, ne da bi bili dosedaj priglasi, opozarjamo, da je odbor »Osrednje zveze slovenskih časnikařev« v svoji seji dne 13. oktobra 1906. na poročilo, da prihajajo na shode tudi neorganizirani in nepriglasi, sklenil: »Načeloma se sprejemajo na shod samo organizirani časnikaři. Izjeme dovoljuje odbor »Zveze« le v gotovih, posebno uvaževanih vrednih slučajih.«

— Strah pred »Slovenskim Narodom.« Prijatelj našega lista nam piše: Bilo je za časa škofijske sinode. Jelo se je baš mračiti, ko sta vstopila v neko trafiko na levem bregu Ljubljani dva duhovnika, ki sta ga imela že precej pod kapo. V trafiki je na vidnem mestu ležala pravkar izšla številka »Slovenskega Naroda«. Moža, ki sta bila precej precej glasna, sta kar onemela in topo zrla na »Slovenski Narod«. Po dolgem času je eden izid njih prišel toliko do sapa, da je jel zabavljati »na ostudni brezverski list«, ki baje nima drugega posla kakor po krivici blatiti in sramotiti duhovnike. Njegov tovariš je nato jel zatrjevati, da v hiši, kjer je »Slovenski Narod«, ni božjega blagoslova, ker je takšna hiša prokleta, a tudi tisti so prokleti, ki razpečavajo ta list. Božja namestnika sta nato z združenimi močmi jela trafikantini prigravljati, naj opusti prodajo lista, češ, da bo sicer večno pogubljena. Trafikantinja jih je nekaj časa molče poslušala, ko pa sta častivredna gospoda le sitnarila, jih je prav umestno takole zavrnila: »Jaz že ustrezem vaši želji in opustim prodajo »Slovenskega Naroda«, toda gospoda mi morata garantirati, da bom drugje zaslužila na teden 1 K 80 vin. do 2 K, kakor jih zaslužim pri razprodaji »Slovenskega Naroda«. Seveda prečastita nista hotela ničesar slišati o tej garanciji, kupila sta smodke in godrnjaje odšla zabavljajoč na ljubljansko prebivalstvo, ki je že tako potopljeno v brezverstvo, da se že navadne ženske nečijo pokoriti besedam božjih namestnikov. Imeni prečastitih gospodov sta nam znani, zato jima bomo za njiju ljubeznivo naklonjenost našemu listu ob priliki posvetili posebno pozornost. Če jima to ni ljubo, naj pripišeta krivdo samima sebi in svojim dolгим jezikom.

Petindvajsetletnica posojilnice v Konjicah. Piše se nam: Proslava 25letnice obstoja posojilnice v Konjicah na slovenskem Stajerskem se je vršila v nedeljo, dne 30. avgusta t. l. ob najlepšem vremenu ter ob obilni udeležbi iz vseh slojev našega občinstva, na lepo okrašenem vrtu konjskega »Narodnega doma«. Skoraj vsak večji kraj Spodnjega Stajerja je bil ob tem slavnju zastopan, posebno številno Celje. Osebito častno je bilo zastopano učiteljsvo ter naša akademična mladež. — Kmalu po 4. uri popoldne — prej se je vršil banket v ožjem krogu posojilničarjev — je v jednatih besedah zbrano množico pozdravil g. odvetnik dr. J. Rudolf iz Konjic v imenu tamošnje posojilnice in čitalnice. Potem je imel slavnostni govor g. dr. A. Božič iz Celja. V navdušenih besedah je slavil g. Šepica, ki je ves čas na čelu posojilnice v Konjicah. Govornik je obrazložil velik pomen, ki ga imajo posojilnice za nas Slovence, poudarjal je važnost kmetijstva za naš narod, navedel sredstva v njega povzdigo ter primerjal delo našega kmeta z onim na Češkem. Njegova

evitala. Na čelu protestantizma na Kranjskem je stopil Trubarjev dosedanj pomočnik Boštjan Krelj, tih in pobožen, vsem priljubljen Vipavec, ki pa je v najlepših letih umrl na suš

imena vseh onih trgovcev in obrtnikov, ki preganajo svoje slovenske nastavitelje zaradi njih narodnega prepričanja in da bodemo podjetja teh gospodarjev izdatno priporočali kočevskim Slovincem, meščanom in okoličanom. Vas, slovenski nastavitelj, pa pozivljamo, da nam vsako krivico, ki vam jo prizadejejo Vaši gospodarji, takoj naznanite!

— **Uboga slovensčina!** Natukajšnjem državnem kolodvoru v Šiški se izdajajo peronske vstopnice, na katerih je tiskano to-le slovensko besedilo: Kolodvorska ustopnica. Cena 20 vinarjev. Upravičuje ustop v čakalnice ali kolodvorsko stezo, ne pa za postopanje vozov. Nasprotno vedoči pokorili se bodo z globo šestih Kron. (§ 21/2 železnične prometne uredbe.) Tega teksta pa noben Slovenec ne bo razumel, zato priobčujemo nemško besedilo, da pokažemo, kakšne nesposobne, slovenščine docela nevede ljudi rabi državna železnica za prevoze iz nemščine na slovenski jezik. Nemški tekst se glasi: Bahnhof-Eintrittskarte Laibach Staatsb. A. Preis 20 H. Berechtigt zum Betreten des Warteraumes oder des Bahnsteiges, nicht aber zum Einsteigen in die Wagen. Zuwiderhandelnde haben sechs Kronen zu entrichten. (§ 21/2 des Eisenbahn-Betriebsreglements.) Zahtevamo z vsjo odločnostjo, da se te škandalozne peronske vstopnice brez odlaganja vzamejo iz prometa in se nadomeste z novimi, na katerih bo v slovenskem jeziku pravilno tiskano besedilo! Pričakujemo, da bo v tem oziru storil svojo dolžnost g. postajenačelnik!

— **Iz železnikov** se nam piše: Kakor se čuje, pride v kratkem reševat klerikalne ostanke v železnikih sam škof Tone. Samo on more še pomagati, če ne uide vse k naprednjakom. Mladina je že tako vsa pri „Sokolu“ in niti škof, ki misli s spovednico poskušati svojo srečo, ne bo ničesar opravil. Obžalujemo, pa je že tako... Sploh pa ne razumemo, po kaj se prav za prav prevzvišeni trudijo k nam, nas ne spreobrne, klerikalci so pa hujši kot on sam. Pretekli teden sta to potrdila dva slučaja: pretižno pismo Lotriču, in drugi, ki dokazuje, da stoji železniški klerikalci na istem stališču, kot stari Indoi pred 3000 leti. Otroci so namreč podili staro krstasto, ki se je utrujena skrila kraj ceste med bršljanove korenine. Ker je živahnejše dihala vsled upenjanja, so „pogrutale“ brunne babnice, da grozno trpi, češ, ker je v nji pogubljena duša. Več jih je takoj prineslo blagoslovljene vode in škropilo začudeno žival, ki jih je tako debelo gledala, da se ji je zevihala trepalnica in se ji je pokazala notranja oranžna kožica. To pa je bil nov dokaz, da je žival začarana. Nekaj žensk je pazilo, da se žabi ni ničesar zgodilo, kajti vse bi morala trpeti nesrečna duša, ki je preobaražena v žabo, kakor so glasno zatrjevale. To jasneje kot dan dokazuje velikanško zastolost klerikalcev, in izobraževalno društvo bo imelo še mnogo dela, predno prežene take nesmiselnosti. Seveda klerikalci raje igrajo „Za pravdo in srce“ po kozloleh, kot da bi svoje ljudi nekoliko poučili. Razložili smo položaj v železnikih. Morda opusti škof vsled tega svoje romanje k nam, saj bi bilo itak brezuspešno.

— **Nemške bolečine.** Tovarno za steklo pri Ribnici na Štajerskem je, kakor znano, kupila pred letom slovenska družba načel z g. Lenarčičem z Vrhnike. Pustili so nemške uradnike v tovarni. No, ti ljudje niso upoštevali, da so njih novi gospodarji Slovenci in so očitno kazali svoje germansko mišljenje in sovraštvo do Slovincov. Posebno dva sta pri vsaki priložnosti nastopala kot Nemci in celo izražala jezo, da morata služiti pri sovražnih slovenskih gospodarjih. Vsi tega se jima je odpovedala služba. Zdaj je pa nastal vrišč v nemških listih in tožbe, kakšni reveži so Nemci, kjer dobe Slovenci v roke oblast. Po našem mnenju se je tema dvema Germanoma zgodilo čisto prav. Kako naj se zaneše gospodar na svojega uslužbenca, če ta očitno kaže svoje sovraštvo do njega! Sicer imamo pa pri Nemcih najlepše zgleda, kako delajo z drugorodci. Nemci nastavlajo v svojih podjetjih le Nemce in nikogar drugega. Zoper vsakega slovenskega uradnika v mešanih krajih vpije ves avstrijski nemški narod. Pa bi mi Slovenci redili gada na svojih prsih? To je bilo nekdanj, a zdaj so tisti časi minuli. Priporočamo Lenarčičev zgled vsem zavednim Slovincem in kmalu bo nemške oholosti konec. Če imajo Nemci kod slovenske uradnike in uslužbenca, imajo jih le zato, ker jih morajo imeti, sicer bi pa morali svoje trgovine in podjetja zapreti.

— **Nemščina na kranjskih železniških progah.** Prijatelj našega lista nam piše: Prejel sem železniški sprejemni list, izdan na postaji „Jarsche-Mannsburg“, čigar tekst je tiskan

v treh jezikih, v nemškem, italijanskem in na zadnjem mestu kaj milostno tudi v slovenskem jeziku. Če se ne motim, sem dobil svoječasno enak list tudi od Dolenjske železnice in bi bilo gotovo valed tega umestno, da se ravnateljstvo državnih železnic v Trstu pouči, da je na Kranjskem slovenščina gotovo bolj deželni jezik, kakor italijanščina. Z blaženom nemščino se pa seveda ne bo moglo primerjati našega jezika. Mogoče je pa sl. ravnateljstvo mnenja, da je treba na Kranjskem vsiliti toliko deželnih jezikov, da bi na zadnje odpadla slovenščina.

— **Na meščansko šolo v Celju** prideta, kakor smo že javili, mestu odhajajoči učitelj Freybergerja in Lakitscha zopet — dva Nemca. Deželni odbor štajerski ju je tja kar brevi manu dekretiral „auf eigenen Ansuchen!“ Mesti se niti niste v redno nameščenje razpisali. Na ta način slovenski učitelji še do kompetence ne pridejo! Res, fine razmere. — In naši poslanci? Tiho so. K večjemu se sproži kaka ponižna interpelacija in potem pa je zopet mir. Štajerski Slovenci smo prava raja!

— **Opomin našemu učiteljstvu.** Piše se nam iz učiteljskih krogov: Dne 6. in 7. septembra zboruje naša jugoslovanska učiteljska „Zaveza“ v Gorici. Tačas se izreči glasno in odločno slovensko učiteljstvo za svobodno in napredno šolo! Učiteljstvo povedi takrat brez ovinkov klerikalcem, kar jim gre! Kako pa postopajo oni? Odločnost velja! Nič strahu. Sklopljeni smo v trdno vrsto. Brezobzirno torej na plan za resnico in napredek! Boj neizprosno na vsi črti reakcijskemu klerikalizmu!

Napreden učitelj.

— **Iz finančne službe.** Računski revident Adolf Langoff je imenovan za računskega svetnika za službeno okrožje fin. direkcije v Ljubljani.

— **Iz šolske službe.** Absolvirani učiteljski kandidat g. Franc Levstik je imenovan za provizoričnega učitelja v Mokronogu, absolvirani učitelj g. Karel Sovre pa za takega v Radečah. Dosedanja provizorična učitelja v Sedražici gđ. Stefanija Tomšič je imenovana za provizorično učiteljico in šolovoditeljico v Novem kotu. — Absolvirani učiteljski kandidat g. Viktor Volk je imenovan za provizoričnega učitelja v Knežaku, dosedanja provizorični učitelj v Knežaku g. Franc Starman pa za provizoričnega učitelja in voditelja šole v Matenji vasi.

Slove sko gledališče. 1. t. m. so se zbrali večina že vsi člani slovenske drame, opere in operete ter so se pričele takoj izkušnje v mali dvorani gledališča za dramo in v „Narodnem domu“ za opero in opereto. Zvečer pa se pouk v dramati. Šoli nadaljuje ter se gojenici vadijo že v igranju zaporednih prizorov. S 15. t. m. se začne vaje opernega zbora. Členi, ki še doslej niso podpisali svoje pogodbe, naj store to nemudoma, ker je ponude novih reflektantov dovolj, a se mora ravnateljstvo glede angaževanja članov zbora te dni končno odločiti. Letošnja gledališka sezona se odpre dne 2. oktobra z dramsko predstavo.

Razstava „Otrok“. Ljubljanske gospe in gospodične, ki so oblekle punčke v slovenske narodne noše, naj jih blagovolijo prinesiti v petek, 4. t. m. v veliko dvorano „Narodnega doma“, ki je odprta od 9. do 12. dop. in od 2. do 6. pop.

Pevska vaja za Trubarjevo akademijo bo danes, 3. t. m., ob 8. zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“. Gospodje pevci se vlnudno prosijo, da se te vaje zanesljivo udeležijo.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je daroval g. Franc Vidrih iz Beguj mesto venca na krsto pok. Ivana Ježa iz Strnice 20 K. Hvala!

„Akademično ferijalno društvo Sava“ v Ljubljani naznanja, da se vrši I redni letošnji občni zbor v nedeljo dne 6. septembra ob 1/2 8 uri zvečer v restavraciji „pri Roži“. Ker je dnevi red važen in nujen pozivljamo cenjene gg. starejšine, da se udeležijo tudi občnega zbora v čim večjem številu; tovariše člane, ki niso plačali udnine, opozarjamo, da naj jo do omenjenega dneva vplačajo. V ponedeljek popoldne se udeležijo „Sava“ v kulerju sprejema slovenskih časnikov, a v torek popoldne slavnostnega polaganja temeljnega kamna za Trubarjev spomenik! Da nastopi v teh dnevih „Sava“ v častnem številu, pozivljamo vse ljubljanske, zlasti pa izvenljubljanske člane, da pridejo na občni zbor, da se udeležijo sprejema in polaganja temeljnega kamna. — Nadaljne informacije dobe člani vsak dan med sabljaskimi vajami, ki se vrše redno dnevno od 11.—12. dopoldne in od 1/2 6. — 1/2 7. popoldne v društvenih prostorih „Narodnega doma“. Odbor.

V nedeljo, dne 6. septembra prva javna telovadba in velika ljudska veselica na Ledini (vhod iz Komenskega ulice). Ker se pošljejo vabila samo članom, se tem potom najljubše vabi vse prijatelje sokolstva, da se mnogobrojno udeležijo, ker veselica bo nudila vsem obiskovalcem mnogo zabave. Člani in br. sokoli v kroju vstopnine prosti. Začetek veselice ob 4. pop. Vstopnina 60 vin.

Slov. planinsko društvo priredi v dnevih 6., 7. in 8. septembra 1908 društveni izlet v Vrata, spojen z otvoritvijo nove poti na Prisojnik s sledečim vspehom: Dne 6. septembra odhod iz Ljubljane s prvim jutranjim vlakom ob 5. uri 55 min. na Dovje in od tod mimo Peričnika v Aljažev dom v Vratih, kjer bo za zelnike najizdatnejše preskrbljeno z vsemi potrebščinami. Popoldne izlet do vstopa v veličastno, severno steno Triglava. Kdor se hoče udeležiti samo izleta v Vrata, se lahko povrne že z večernim vlakom v Ljubljano. Dne 7. septembra. Odhod iz Vrat jutraj ob 8. uri v dveh oddelkih. Prvi oddelk čez Luknjo (interesantni prehod 1779 m) v Zadnjico in Trento, drugi oddelk čez Križke pode in mimo Križkih jezer (visočina nad 2000 m) ob Belem potoku v Log, kjer se snide obe partiji. Prenočišče v društvenih ležiščih. Dne 8. septembra. Odhod iz Trente jutraj rano mimo Sv. Marije v Trenti in po novi otvorjeni poti na Prisojnik (2565 m). Zanimivo, lahko plezanje po dobro zavarovanem potu. Povratek po zah

zaključku lista se nam poroča, da so roparja Helene Lavričeve v Zagrebu prijeli v osebi nekega Ivana Sveteca, po drugem poročilu se imenuje ropar Ivan Stebe in je 23 let star. Po poklicu je trgovski pomočnik.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec veliki srpanj je bil srednje tople, v prvi polovici zelo moker, v drugi suh. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 14,3°, ob dveh popoldne 21,6°, ob devetih zvečer 16,9°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 17,6°, za 1,1° pod normalom; največ 28,0° dne 30., najmanj 8,4° dne 18. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dajo 735,5 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 0,5 mm pod normalom; najvišje 740,6 dne 20. zjutraj, najnižje 727,9 dne 8. opoldne. — Mokri dni bilo je 12, padlo je pa 324,0 mm dežja; največ 124,0 mm dne 15., kar je celó izvanredno. Omeniti je vredno noč od 15. na 16., ko je kakor iz škafa lilo ter neprenehoma bliskalo in treskalo. Razven tega imeli smo še ob treh dnevih nevihto, meglo ob šestih dnevih zjutraj. Med vetrovi je prevladoval južni. — Tekočega meseca kimavca pride luna dne 4. zvečer v zemljino obližje.

Orožništvo na Viču je, kakor čujemo, izsledilo in aretovalo dva tata koles in sicer sta bila v kompletu nek mizar in nek mehanik. Dve kolesi so baje že dobili. Najbrže se bo štrana razvila in bržkone sega njun delokrog še kam drugam.

Mestni zglasevalni urad v Ljubljani je v soboto, dne 5., in v ponedeljek, dne 7. t. m., vsled snazjenja uradnih prostorov za stranke zaprt.

Vojaki pešci vseh polkov so se danes ponoči povrnili s posebnimi vlaki z vaj v Ljubljano.

Ljubezni mož. V Jenkovih ulicah stanuje nek 47 letni kovač iz Borovnice, kateri se s svojo ženo dan na dan prepeva. Že pred dvema mesecema ga je policija aretovala, ker ji je grozil, da jo zabode, snoči pa je ponovil isto in uboga žena je morala iti iskati s sedmimi otroci drugam prenočišča. Dva stražnika sta sirovežu potem aretovala in pride k deželnemu sodišču, kjer se bo moral zagovarjati zaradi hudodelstva nevarnega pretenja.

Konj udaril je včeraj dopoldne na semnjišču blapca Vincencija Setino in ga na levi roki znatno poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 8 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 15. — 8 rudokopov se je odpeljalo na Westfalsko, 17 Hrvatov je šlo v Heb, 25 pa v Wels.

Semenj. Dne 2. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 581 konj in volov, 243 krav in telet, skupaj 824 glav. Kupčija je bila pri goveji živini prav dobra, ker so prišli po njo Lah, pri konjih pa dobra. Cena goveji živini je bila 56 do 64 v kg žive vage.

Društvena godba ljubljanskega koncertuje jutri pri večerni predstavi „The Elite Biograf“ na vrtu hotela pri „Maliču“. Začetek ob 8. zvečer.

Drobne novice.

— **Grozovito hudodelstvo.** Blizu postaje Altčevski jekaterinske železnice na Ruskem so neznani hudobneži vrgli bombo v hišo nekega Edelsteina ter je bila njegova najstarejša hči ubita, mož, njegov, 18 letni sin in neka prijateljica z otrokom so bili hudo ranjeni. Prihodnji dan so vdrli roparji v bolnišnico, kjer sta ležala ranjeni oče in sin ter oba v navzočnosti strežajev ustrelili.

— **Turški sultan** pošlje meseca novembra izredno misijo na Dunaj, da čestita cesarju k 60letnici. Misijo bo vodil najstarejši sultanov sin princ Ahmed.

— **Obsodba** Sičinskega razveljavljena. Kasacijsko sodišče je razveljavilo izrek lvovskega porotnega sodišča, ki je obsodilo na smrt morilca Sičinskega ter odredilo novo obravnavo pred lvovskim porotnim sodiščem. Ničnostni pritožbi se je ugodilo zato, ker je sodni dvor zavrnil predlog Sičinskega zagovornika, naj bi se preiskalo morilčevo duševno stanje.

— **Vlom v rakev.** V rodbinsko rakev bivšega češkega vrhovnega maršala kneza Lobkovic so vlomili ponoči neznani tatovi ter vzeli iz krste nekega prednika črni viteški križ nemškega viteškega reda.

— **Punt v kaznilnici.** V kaznilnici Kaiserslautern je izbruhnil velik punt. Kaznenci so paznika zvezali in ter mu vzeli revolver in ključce. Punt so zadušili vojaki. Glavni kolovodja se je ustrelil.

— **Nova braziljska prestolnica.** Sindikat francoskih kapitalistov je vložil pri braziljski poslanski zbor-

nici prošnjo za zgradbo nove prestolnice na neki planoti v državi Goyaz. Sindikat hoče vsa državna poslopja zgraditi brezplačno po odobrenih načrtih, istotako potlakovati in obsaditi ceste, napraviti ulične železnice, priskrbeti razsvetljavo, vodovod, kanalizacijo itd.

— **Nesreča na avtomobilu.** Blizu Draždan je trčil avtomobil princa Schönburg - Waldenbura ob neki voz na cesti. Princ in princezinja sta ranjena.

— **Tri Italijane** sta ustrelila dva Avstrijca v Esenu ob Ruri ter pobegnili v vozu. Vseh pet se je skupno vozilo v vozu, dokler se niso spili.

— **Za načelnika** srbskega tiskovnega urada je imenovan bivši srbski sekijski načelnik Teodor vitez Stefanović - Vilouski.

— **Zaročila** se je v Saibušu v Galiciji nadvojvodinja Renata Marija, hči nadvojvoda Karla Stefana s princem Hieronimom Radzivilom.

— **Svetnik** tožen goljufije. Pri prefektu vatikanske kongregacije je rodbina Falconiere vložila ugovor proti proglasitvi papeža Pija IX. za svetnika, ker si je papež v letih 1849 do 1865 nepostavno prilastil fidejkomisne graščine imenovane rodbine v vrednosti 30 milijonov lir.

Razne stvari.

* **Ni šel v past.** Neki poljski književnik je dobil od berlinske banke priporočeno pismo, v njem pa srečno hamburgske mestne loterije in sledeče pisanje: „Velečeni gospod! Pismo prilagam srečno hamburgske mestne loterije št. 229, in sicer zategadelj, ker je slučajno v naši pisarni nekdo izgovoril Vaše ime v trenutku, ko nam je bila ta srečka izročena. Smatramo to za dobro znamenje ter smo trdno prepričani, da bo ta srečka zadela. Zaradi tega Vam jo pošljemo ter Vas obenem prosimo, da nam znesek 20 mark čimprej pošljete po pošti, ako pa bi ne hoteli podati roke sreči, nam blagovolite srečko vrniti. S spoštovanjem itd. — Književnik je odgovoril: „Srečko, ki zadene, zelo rad obdržim. Da prihranim poštino za pošiljanje denarja, prosim, da odbijete od dobitka, ki pade na mojo srečko, tozadevno vsoto, a ostanek mi izvolite poslati. S spoštovanjem itd.“

* **Hrvatje na Ogrskem.** Glasom najnovejše statistike živi na Ogrskem 273.680 Hrvatov, bodisi da jih madžarska statistika pozna kot Bunjevce, Šokce, Ilire itd. Po županijah so Hrvatje razdeljeni: v Zali 85.608, v Šomodju 11.641, Baranju 28.348, v Brasu 17.896, Sopronu 30.371, v Požunu 10.168, Feheru in Pešti 7.669, v Krašu-Serenju 9.126 in v Torontalu 3.958 Hrvatov. Med Hrvatji je nad 100.000 kajkavcev, in sicer večinoma na murskih otokih, ki so sploh najčistejša hrvaška zemlja, kjer živi 81,11 Hrvatov ali 93,3%, vsega prebivalstva.

* **Nemorálnosti v petrogradskem dekliskem zavetišču.** Ves Petrograd je razburjen vsled nečuvnih nemorálnosti v dekliskem zavodu. Deklice so se po vrsti pritožile, da so bolne. Zdravniška preiskava je dognala, da je bilo 11 deklic v starosti 8 do 13 let posljenih. Preiskava pa je spravila sploh strašne stvari na dan. Deklice je izrabljaj sam ravnatelj, zdravnik dr. Makarov, ki je 55 let star ter ima odrasle hčere. On je deklice v zavodu zelo ljubil, jih zdravil ter jih obisoval z darili, da so mu bile zelo vdane ter na vse trdovratno molčale, kar je počenjal z njimi. Ko pa je šel ravnatelj na dopust, so se nekatere razbolele tako, da so se morale pritožiti, nakar so prišle hudobije na dan. Ravnatelja so zaprli.

* **Čudna parada.** Ko se je nedavno grof Zeppelin vozil s svojim zrakoplovom čez Speyer so se pionirji ravno kopali v vojaškem kopališču. Ko je mladi poročnik zagledal zrakoplov, bil je sam le v kopalnih hlačah. Posadil si je službeno kapo na glavo, zaklical kopajočim vojakom „nastop“. Vojaki so se kopali brez hlač, a ko bi trenil, poskakali so iz vode, se postavili v dve vrsti, a poveljnik v kopalnih hlačah je komandiral: „Grof Zeppelin, hip, hip, hura!“ In nagi pionirji so navdušeno zaklicali proti zrakoplovu v oblake trikrat „hura“.

* **Lovčena prodan?** Iz Kotora se je raznesla skoraj neverjetna vest, da je sloveča črnogorska gora Lovčena prodana nekemu inozemskemu konzorciju za 200 milijonov frankov. Kaj naj počne konzorjij z goro? Sploh pa je vest že zaradi tega neverjetna, ker je vrh Lovčena pokopan najpriljubljenejši črnogorski vladar knez Peter.

* **Izdatki za mornarice tujih držav.** Zdaj ko so pretekli mesec dovoljene potrebešine za mornarice v Zveznih državah ameriških in Rusiji, so določeni izdatki za mornarice vseh večjih pomorskih sil za l. 1908. Dovoljeno je v tem oziru na Angle-

škem 791,16 milijonov (lani 769,08 milijonov), v ameriških Zveznih državah 622,8 milijonov (lani 502,44 milijonov), v Nemčiji 407,04 milijonov (lani 334,2 milijonov), v Franciji 307,08 milijonov (lani 299,52 milijonov), v Rusiji 225,82 milijonov (lani 194,4 milijonov), na Japonskem 204,2 milijonov (lani 207,84 milijonov), v Italiji 152,04 milijone (lani 135 milijonov). V vseh navedenih državah so večji izdatki dovoljeni razen na Japonskem, ki trpi pod pritiskom neugodnega gospodarskega položaja. Posebno je opozoriti, da znaša zvišanje kredita za mornarice v Zveznih državah ameriških nad 120 milijonov kron!

* **Solnce** je bolj oddaljeno od zemlje, kakor se je doslej sodilo. Število daljave 148.500.000 km so popravili na 149.471.000 km. Ta številka je plod 2600 opazovanj astronomov in okoli 11.000 fotografskih posnetkov. Da se je popravila daljava, za to se je trudil največ pokojni profesor Löwy, ravnatelj na observatorju v Parizu. Od časov Keplerjevih se ni bila daljava nič popravila do današnjih časov.

* **Zapiranje zaradi dolgov** imajo še vedno na Angleškem. Lani je bilo 9235 oseb obsojenih na zapor zaradi dolgov. Dolgovi vseh obsojenih in zaprtih so znašali nad 90 milijonov kron, od katerih se je le s pomočjo sodišč iztirjalo nad dve tretjini.

FRANC JOZEFOVA KRENKAVODA

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremé
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katere okrepitve lasišča, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
Isteklenica z navodilom i krona.
Sposobna se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specialiti-
tet, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mesta 35-35

Umrli so v Ljubljani.

Dne 29. avgusta. Karel Hinterlechner,
čevljar, 68 let. Pred škofijo 19.
Dne 30. avgusta. Ivan Rednak, stola-
jev sin, 1 mesec. Karlova cesta 30 — Vence-
Pisig. Zasebnik, 44 let. Na zavrtilih. Ivan
Grošelj, krojač, 38 let. Radeškega cesta 11
Dne 1. septembra. Franja, Genovefa Po-
nikvar, usmiljenka, 47 let. Zaloška cesta 2.
V deželni bolnici.
Dne 26. avgusta. Helena Repar, stražnica,
49 let. — Greta Radanovič, železniškega urad-
nika žena 40 let.
Dne 29. avgusta. Neža Vene, kajzarica 65 let.
Dne 30. avgusta. Valentin Rihtaršič, pek,
57 let. — Jakob Fabčič, kajzar, 53 let.
Dne 31. avgusta. Ivan Anaus, mizar 19 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dan. borze 2. septembra 1908

Neloženi papirji	Dinar	Blago
majska renta . . .	96 35	96 55
sebrna renta . . .	99 25	99 45
avstr. krona renta . . .	96 40	96 65
zlata . . .	115 85	116 05
ogrška krona renta . . .	92 85	92 05
zlata . . .	111 —	111 20
posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
posojilo mesta Solje	100 10	101 10
Zadar	99 20	100 20
posojilo 1902	98 25	99 25
deška dež. banka k. a.	97 95	98 25
zast. pisma gal. dež.	96 50	97 50
hipotečne banke . . .	109 76	110 25
pešt. kom. k. a. s.	104 —	105 —
pr. . .	98 —	99 —
zast. pisma inner.	98 —	99 —
hranilnice . . .	98 25	99 25
zast. pisma ogr. centr.	99 —	100 —
dež. hranilnice . . .	98 —	99 —
z. pis. ogr. hip. ban.	99 75	100 75
obl. ogr. lokalnih ža-	98 —	99 —
leznic d. dr. . .	99 75	100 75
obl. češke ind. banke	99 90	—
prior. lok. želez. Tra-	98 —	99 —
poroč. . .	274 35	276 35
prior. juž. žel. kup. 1/4	99 40	100 40
avstr. pos. za žel. p. a.	152 25	156 25
Rečko . . .	260 50	264 50
od l. 1860/1 . . .	142 15	146 15
od l. 1864 . . .	267 —	273 —
tizeke . . .	263 —	269 —
zem. kred. I. emisije	2 —	245 —
II. . .	103 75	109 75
ogrške hip. banke	184 40	185 40
srbske a. fra. 100 —	20 —	22 —
turške . . .	472 —	482 —
Basilika . . .	108 —	118 —
Kreditne . . .	107 —	117 —
Inomoške . . .	61 50	67 50
Krakovske . . .	49 75	51 75
Ljubljanske . . .	26 25	28 25
Avstr. rdeč. križa . . .	68 50	72 —
Ogr. . .	109 —	119 —
Rudolfove . . .	492 —	502 —
Salburške . . .	118 10	119 10
Dunajske kom. . .	692 35	693 35
Dejnice . . .	1740 —	1749 —
južne železnice . . .	635 —	636 —
Državne železnice . . .	742 —	743 —
Avstr.-ogrške banke . . .	237 75	238 50
Avstr. kreditne banke . . .	722 —	726 —
Ogrske . . .	668 40	669 40
Živnostenske . . .	2696 —	2696 —
Premogokop v Mostu (Brza)	557 —	558 —
Alpinske montan . . .	274 —	277 —
Praske žel. ind. dr. . .	546 —	552 —
Rima-Murányi . . .	171 —	172 —
Trboveljske prem. družbe	—	—
Avstr. orožne tovr. družbe	—	—
Češke sladkorne družbe	—	—
Valuta . . .	11 37	11 40
C. kr. cekin . . .	19 09	19 12
30 franki . . .	23 46	23 50
30 marke . . .	23 96	24 —
Sovereigns . . .	117 27	117 47
Marke . . .	95 20	95 35
Laški bankovci . . .	2 51	5 52
Rubli . . .	4 80	2 —
Delari . . .	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 1. septembra 1908.
Termal.
Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 11 26
Ri za oktober . . . za 50 kg K 9 31
Koruza za maj 1909 . . . za 50 kg K 7 28
Oves za oktober . . . za 50 kg K 8 04
Efr.ktiv.
5 vin. vijli.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 300. Srednji srčni tlak 736-7 mm.

scptem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2	9. zv.	734 6	11 3	sl. svzh.	oblačno
3	7. zj.	735 1	8 2	brezvetr.	—
	2. pop.	734 1	19 8	sl. svzh.	sk. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 12 5° norm 16 7° Padavina v 24 urah 8 7 mm.

Češplje za žganje

več vagonov, se prodajajo po 100 kg
za 8 K, postavljene na vse postaje
na Kranjskem. 3094-1
Naslov: Vučenlo, Ljubljana,
poste restante.

Učenec

se sprejme takoj
pri Antonu Bizjaku, krojaču, Pre-
šernove ulice šte. 50. 3091-1

Dva čevljarska
pomočnika
sprejme takoj Ivan Piš v Spodnji
Šiški št. 97. 3093-1

Prodajalka

za konfekcijo, popolnoma izurjena
v šivanju, se sprajme takoj.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3095-1

Mesečna soba

na ulico, s posebnim vhom, se
tako odda. — Istotam se sprej-
: meta na hrano in stanovanje :
dva dijaka.

Klavr na razpolago. — Poizve se
pri M. Šusteršič, Salendrove ulice
št. 4 v Ljubljani. 3096-1

Franja pl. Wurzbach-Tannenberg roj. Rozina naznanja v last-
nem in v imenu svojih otrok Tončke, Milke, Tilke in Fanci ter vseh
sorodnikov prežalostno vest, da j: njen iskreno ljubljeni soprog, oziroma
oče, brat, svak in stric, gospod

Viktor pl. Wurzbach-Tannenberg
gostilničar in posestnik, obšt. svetovalec v Hotiču, častni član
prostovoljnega gasilnega društva v Šmartnem

dne 2. septembra ob 4. popoldne po dolgem trpljenju, previden s svetimi
zakramenti za umirajoče, v 53. letu starosti, mirno preminil.
Zemski ostanki dragoga pokojnika se bodo v petek, dne 4. sep-
tembra ob polu 6. popoldne v hiši žalosti blagoslovili in na pokopališču
v Litiji položili k večnemu počitku.
Sv. zadušne maše se bodo služile v cerkvi v Litiji in v Šmartnem.
V Litiji, dne 2. septembra 1908. 3092

Št. 28813.

RAZGLAS.
Mestni magistrat razpisuje v podelitev ustanovo
letnih 500 K za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova je namenjena v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem,
ki so dovršili z dobrim uspehom obrtno nasoljevalno šolo, v drugi vrsti pa
sploh takim, ki zamorejo dokazati svojo sposobnost za obisk kake državne
obrtne ali umetno-obrtne šole oziroma takim, ki zavode te vrste že obiskujejo.
Pravico do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike,
pridobiti si višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu
s podnevnim poukom in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni, če pa
takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovno pravico.
Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili vlagati je do 20. t. meseca
pri tem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 1. septembra 1909. 3097-1

Sprejema zavarovanja slovenskega živ-
ljenja po najraznovejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, kolikubna
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživlje in smrt s
manjšajšimi se vplačili.

Vsak član na po preteku petih let
pravo do dividende.

Trgovina

z obrtem, oprave in stanovanjem,
vse v novo sidani hiši v bližini
Ljubljane, se odda v najem. 3057 3
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Gospodična

ki je absolvirala trgovski tečaj (s
odliko) želi službo v kaki pisarni
ali trgovini v Ljubljani. 3087 1
Ponudbe na „Narodno knji-
garne“ v Ljubljani.

Dijaški dom
v Ljubljani, Poljanska cesta št. 22
sprejema
učence in dijake
vseh ljubljanskih šol v popolno
oskrbo.
Pojasnila ustmeno ali pismeno
vsak dan od 8.—12. dopoldne. 3086 1

Slivovka
tropinovec 1296-42
kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po
prav primerljivi ceni v zanesljivi ka-
kovosti v

**veležganjarni in
rektifikarni sadja**
M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Prava istrijska
vina.
Zaradi preobite zaloge se dobijo
od Kmetijske vinske zadruge v Bujah
po nizki ceni od 56 litrov naprej
belo vino liter po 26 vin.
fini teran „ „ 21 „
Ceniki in vzorci brezplačno na za-
htevanje. 2828-9
Cantina sociale cooperativa
Buje (Istra).

Mestni dekliški licej in višja dekliška šola v Ljubljani.

Šolsko leto 1908/9 se prične v petek, dne 18. septembra s slovesno
službo božjo ob 9. uri v Križevniški cerkvi.

Vpisovanje v I. in II. razred **liceja** bo dne 15. septembra **dopolndne,**
sprejemni izpiti pa dne 16. septembra.

Vpisovanje v I. letnik **višje dekliške šole** bo dne 16. septembra,
sprejemni izpiti pa za deklice, ki še nimajo dovolj šol,
17. septembra.

Oglasiti se je osebno v spremstvu **roditeljev** ali njih **namestnikov**
ter se izkazati s **krstnim listom** in z **zadnjim šolskim**
izpričevalom.

Vpisovanje v trgovski tečaj bo dne 28. septembra. Zahteva
se **dopolnjeno 16. leto starosti,**
krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Sprejemni izpiti bodo 29. septembra.

Natančnejša pojasnila v zavodu na črni deski.

3090-1

Ravnateljstvo.

Aviso.

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih za
Gradec: 1900 q sena, 1500 q steljne slame, 100 q slame za rezanico in 300 q
posteljne slame;
Maribor: 1800 q sena in 850 q steljne slame;
Celovec: 1100 q sena, 700 q steljne slame in 200 q posteljne slame;
Beljak: 1400 q sena, 800 q steljne slame in 200 q posteljne slame;
Ljubljana: 950 q sena, 550 q steljne slame in 200 q posteljne slame;
Gorice: 2500 q sena, 1400 q steljne slame, 400 q posteljne slame in 450 q
premege;
Palj: 300 q sena, 150 q steljne slame, 600 q posteljne slame, 500 m³ trdih drv
in 1400 q premege.
Zadevne zagotovitvene obravnave bodo pri pristojnih vojaških oskrbo-
valnih skladiščih, in sicer: v Gradcu in Mariboru 5. septembra, v Celovcu 12.
septembra, v Beljaku 4. septembra, v Ljubljani 11. septembra, v Gorici 10.
septembra in v Palju 7. septembra t. l.

Kolkovane prodajne ponudbe morajo najkasneje do 9. dopoldne dospeti
pri označenih obravnavališčih, kjer se tudi lahko povzamejo natančnejši pogoji
iz tamkaj v vpogled razgrnjenih popolnih nakupnih aviz iz uzančnih zvezkov.
V Gradcu, avgusta 1908.

3081

Od c. In kr. Intendence 3. voja.

Novost!
Zastonj in poštne prosto naročajte
moj novi veliki
cenik s koledarjem
za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.
FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
6-50 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob ne-
deljah in praznikih do Trbiža).
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak čez Po-
drožico, Celovec, Praga.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).
Odhod iz Ljubljane drž. koledvor:
7-25 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Same ob nedeljah in praznikih.)
Odhod v Ljubljano drž. koledvor:
6-45 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Same ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in prihodi so označeni v srednje-evropskem času.)
G. kr. ravnateljstvo državnih železnice v Trstu.

Doktor 3080 2
IV. Odražen
zopet ordinuje.

2716 Glavna zaloga v lekarni 23
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Primarius
dr. V. Gregorič
Ljubljana
kronska ustna
voda
EUODIN
Zakonito varovano.
Specijalitet za kadičce.
10 do 15 kapljic v kozarec vode.
Cena 2 kroni.
Glavna zaloga v lekarni
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Narodna
knjigarna
v Ljubljani
na Jurčičevem trgu št. 3.

priporoča
kancelijski, konceptni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir.
Kasete s pisemskim papirjem.
Zrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.
Odjemalne knjižice po različnih
cenah.
Zaloga šolskih zvezkov in risank.
Zavitke za urade v vseh velikostih.
Velika izbor
vseh pisarniških potrebščin,
svinčnikov, peres, peresnikov,
radirk, kamenčkov, tablic,
gobic, črnila itd.
Barve za šole in umetnike.
Razglednice
pokrajinske, humoristične, umet-
niške vseh vrst od najpreprostejših
do najfinejših.
Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v usnje.
Poezijske knjige.
Podobice za otroke.
Leseni okvirčki za razglednice.
Risalne deske, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiče.
Notesi in tintniki.

Solidna postrežba! Nizke cene!
Pozor!
Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi
na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem,
obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje
priporoča domača tvrdka
2800-7
Josip Škerlj
spediter, Kongresni trg št. 16.
Solidna postrežba! Nizke cene!
Telefon šte. 202.

Šolske knjige
za ljudske in srednje šole,
učiteljske, licej, dekliško šolo,
za obrtne in strokovne šole
ima v najnovejših izdajah v zalogi
Narodna knjigarna v Ljubljani.

! Novost v Ljubljani !
Usled mnogostransko izraženih želja
so se nabavili aparati z zračnim pri-
stiskom in se je začelo s 1. septembrom t. l.
svetovnoznano, od vseh zdravniških kapacitet za želodčne in
prsnne bolezni ordinirano
plzenjsko „prazdroj“ (zimsko) pivo
iz meščanske pivovarne
napolnjevati v steklenice.
Steklenice (10/10 po 60 vinarjev in 5/10 litra — ne 4/10 kakor
so običajne v Ljubljani), po 30 vinarjev se dobivajo
v plzenjskem sanatoriju
„pri Roži“
v Židovskih ulicah v Ljubljani.
Steklenice se bodo dostavljale v za ta namen nabavljenem
vozu dvakrat na dan v hišo, ako se jih najmanj 10 naroči.
Naročila se sprejemajo v točilnici „pri Roži“, kjer naj
blagovoli p. n. naročnik svoj naslov v zato pripravljeno knjigo
vpisati. Tudi potom dopisnice — naslovljene na restavracijo
„pri Roži“ v Ljubljani — doposlana naročila se bodo točno izvršila.
Na deželo se pošiljajo zaboji (25 ali 50 steklenic).
Ako se shrani pivo v kleti s tempera-
turo 8-10° R, se garantira, da bo isto ostalo
14 dni čisto in se bo dobro penilo.
Gg. gostilničarjem, kavarnarjem, trgovcem z jestvinami
i. t. d. se dovoli primeren popust. 3074-2